

DE RAAD VAN KABITEN EN BASIYA VAN DE OKANISI IN NEDERLAND

Door: Kabiten André R.M. Pakosie

De *Raad van Kabiten en Basiya van de Okanisi in Nederland*, kortweg de Raad, is de hoogste (en enige) vertegenwoordiger in Nederland van het traditionele gezag van de *Ndyuka* of *Okanisi* Marrongemeenschap in Suriname. De Raad is ingesteld op 12 augustus 2000 door de hoogste gezagdrager van de *Ndyuka* Marrons, *gaanman* Gazon Matodja. Op 19 augustus 2000, installeerde de *gaanman*, tijdens een speciaal gehouden *Busikondee-Neti* in Utrecht, de eerste *kabiten* en een aantal mannelijke en vrouwelijke *basiya*.

Doel

Het doel van de *Raad van Kabiten en Basiya van de Okanisi in Nederland* is het voornamelijk volgens de traditie van de *Ndyuka* of *Okanisi* behandelen van zaken, die de Marronorganisaties in Nederland gestructureerd volgens westers model, niet adequaat kunnen oplossen. De nadruk ligt hierbij op het oplossen van problemen volgens de *Ndyuka* traditie én het ondersteunen volgens deze traditie van individuen en/of groepen Marrons bij de uitvoering van diverse zaken die belangrijk zijn bij het verkrijgen en versterken van de Marron culturele identiteit. Een ieder die daaraan behoefte heeft kan een beroep doen op de Raad. De Raad heeft ook als doel, om op te komen voor het belang van de (Okanisi) Marrongemeenschap in Nederland (en in Suriname).

De vorm van de Raad van kabiten en basiya

De Raad, bestaande uit één *kabiten* en een aantal mannelijke en vrouwelijke *basiya*, heeft een landelijke functie. De *kabiten* en de *basiya* zijn allen, op voordracht, benoemd door *gaanman* Gazon Matodja. Via de *kabiten* staat de Raad rechtstreek in verbinding met de *gaanman* van de *Okanisi* in het binnenland van Suriname.

De *kabiten* en de *basiya* krijgen geen financiële vergoeding voor hun werk voor de *Ndyuka* gemeenschap in Nederland. Zij werken op vrijwillige basis voor de gemeenschap.

Kabiten en Basiya van de Okanisi Marrons in Nederland

De kabiten en basiya van de Okanisi in Nederland zijn:

- * André R.M. Pakosie, kabiten
- * Drs. Juan C. Jonas, basiya
- * André N. Mosis, basiya
- * Laetitia 'Biibi' van Assen, basiya,
- * Patricia Pryor, basiya
- * Marius Nengdisi, basiya
- * Hellen Ajentoena, basiya
- * Jacintha Apai, basiya
- * Maya Aboloi, basiya

Werkzaamheden van de Raad

Sinds de instelling in 2000, heeft kabiten André Pakosie, namens de Raad, voor de Nederlandse Okanisi Marrongemeenschap een aantal zaken op het culturele vlak versoepeld, ter verbetering van hun sociaal-maatschappelijke situatie. Zo is de *Potibaáka* (het officieel in de rouw bevestigen van een weduwe/weduwenaar volgens de Ndyuka Marrontraditie) en de *Puubaáka* (het beëindigen van de officiële rouwperiode door middel van ceremoniën en rituelen volgens de Ndyuka Marrontraditie) in Nederland ingesteld en de ceremoniën en rituelen aangepast. Voorheen moesten mensen naar Suriname om deze te houden. Nu kunnen families desgewenst de Raad inschakelen om een *Potibaáka* en/of een *Puubaáka* in Nederland uit te voeren. Binnen de structuur van de Raad kan een *basiya*, in overleg, namens de kabiten c.q. de Raad handelingen uitvoeren bij gelegenheden die de Ndyuka Marrontraditie aangaan. Deze gevolgde werkwijze heeft vanaf de instelling van de Raad zijn vruchten afgeworpen. De Raad treedt onder andere op bij geschillen, overlijdensgevallen, geboorterituelen, rituelen bij volwassenwording en bij huwelijksvoltrekking.

Woonplaats

De *kabiten* en de *basiya* wonen verspreid over een aantal grote steden. De *kabiten* in Utrecht, de *basiya* in Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Tilburg. Dit betekent dat in de andere steden met concentraties Ndyuka, zoals Almere, geen functionaris woont, terwijl gebleken is dat hieraan wel behoefte is. Het betekent ook voor de huidige functionarissen (*kabiten* en *basiya*) een grotere werkdruk. Men moet reizen om in het hele land te kunnen opereren en daardoor verliest men kostbare tijd. De *kabiten* bekijkt wie, in geval van een bepaalde situatie in een andere stad, de Raad kan vertegenwoordigen. De Raad is gemachtigd om in steden waar dat nodig is, functionarissen aan te stellen.

Zie ook

* <http://nl.wikipedia.org/wiki/Marrons>

* <http://nl.wikipedia.org/wiki/Kabiten>

* http://nl.wikipedia.org/wiki/Raad_van_Kabiten_en_Basiya_van_de_Okanisi_in_Nederland

Bronnen

- * Pakosie, André R.M.; Gazon Matodja, Surinaams stamhoofd aan het einde van een tijdperk, 1999.
- * Pakosie, André R.M.; De Marrons van Suriname. In: Siboga, Jaargang 15, nr. 1, 2005.
- * Pakosie, André R.M.; Een analyse van het conflict om het gaanmanschap bij de Saamaka. In: Siboga, Jaargang 15, nr. 1, 2005.
- * Pakosie, André R.M.; Van trekarbeider in Suriname tot emigrant in de diaspora. Het migratieproces van Marrons vanaf de 18e eeuw. In: Siboga, Jaargang 19, nr. 1, 2009.
- * Pakosie, André R.M.; Raad van Kabiten en Basiya van de Okanisi in

- Nederland. Een functioneringsrapportage van de Raad. Utrecht, augustus 2007.
- * Pakosie, André R.M.; Ontstaan en werkzaamheden in chronologische volgorde van de Raad van Kabiten en Basiya van de Okanisi in Nederland van augustus 2000 t/m oktober 2007